

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Heti ára . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő-kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Diplomáciánk erőpróbája

A nemzet keresztrefeszítésének gyalázatos okmányát a nyomasztó viszonyok kényszerítő hatása alatt erkölcsi nagyságának és fölányének teljes tudatában méltóságteljesen ratifikálta a nemzetgyűlés. A szombati ülés impozáns lefolyásából megállapíthatja az antánt diplomáciája, hogy sikerült neki a megesonkított, megbénított és guzsbakötött áldozat tökéletes meggyalázása, de nem sikerült egy percre, egy pillanatra sem a magyar igazság elhallgattatása. Nem sikerült, mert nem is sikerülhetett. A legocsányabb kapzsiság és legförtelmesebb hazugság bűnében megfogamzott erőszakosság vehet ugyan erőt a ragyogó igazságon is, de tartós, vagy éppen állandó győzelmet sohasem arathat fölötte.

Magyarország történelmének e leggyászosabb napjaiban könny helyett szikrázó dac ül minden magyar szemében és a lemondás gondolatát messze-messze száműzte magától a porbaszított magyar lélek. Csak egy érzést, egy vágyat, egy reménynyújtó gondolatot engedett be szívébe: a föltámadást. Mely jönni fog, mert jönnie kell, hisz egyértelmű jövetele az elfojtott igazság apotheózisával.

Ezzel a dicsőséges föltámadásba vetett szilárd hittel szívében kezdi meg a mártír magyar nemzet ezeréves történelmének legszomorubb korszakát. Barátok, jóakarók, támogatók nélkül egyedül és kizárólag saját erejére támaszkodva. Szellemi és fizikai erejének minden atomját munkába kell állítania, meg kell feszítenie, ha élni, erősödni és majdan föltámadni akar. Ebben a gigantikus munkában vezetőszerep jut az új és önálló magyar diplomáciának. Az antánt kezdi belátni elvakultságát és igazságtalanságát; a szemlélők és általában a nagy világ figyelme pedig egyre őszintébb érdeklődéssel fordul a magyarság felé. Diplomáciánknak ügyes számítással kell megtalálnia a legcélravezetőbb utakat és módokat arra, hogy ezt a kedvező fordulatot a jövőendő érdekében minél alaposabban kihasználja. A tennivalóknak olyan óriási halmaza vár rá, hogy ezek megoldása valóban erőpróbája lesz az ifju magyar diplomáciának. Ha elhibázza a lépéseket, ha nem ismeri fel helyesen a helyzetet és nem orientálódik elfogultság és előítélettel mentesen a legkivánatosabb hatalmi érdekszféra felé, — még keserűbbé teheti szomorú állapotunkat és messze elodázhhatja a nemzet dicsőséges föltámadását. Bizvabizunk abban, hogy ifju diplomáciánk teljesen emancipálta magát az osztrák diplomácia vaskalapossága és rövidlátása alól és az ország jövőendő sorsát biztosító erőpróbáját sikeresen fogja kiállani...

Személyes ügyek

Vihar a Házban

Budapest, nov. 16. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg *Bottlik* József alelnök. Bejelenti, hogy *Rassay* Károly és *Pröhle* Vilmos napirend előtti felszólalásra kapott engedélyt.

Rassay Károly elmondja, hogy *Friedrich* István a szombati ülésen a ratifikálásnál szóváltette, hogy a nemzetgyűlés nem lehet jogos a ratifikálásra, mert a királyság és a főrendiház szünetel. A magyar kormány nem ismer törvény és törvény között különbséget.

Ha ez az álláspont megmarad, ez azt jelenti, hogy a nemzetgyűlés törvényalkotása legális szempontból nem jogos, Kéri megállapítani, hogy *Friedrich* István kijelentése nem áll, (Zaj, ellentmondások).

Bottlik József alelnök megállapítja, hogy a szombati ülésen *Rukovszky* elnökölt s így ő nem érzi magát feljogosítottnak arra, hogy ebben a kérdésben állást foglaljon.

Ezután *Pröhle* Vilmos szólal fel. A ratifikálás előzményeivel foglalkozik. Majd szóvá teszi, hogy *Ruppert* Rezső jónak látta a Világ című lapban nyilatkozni, amelyben többek között ilyeneket mond: „Nem vagyok hajlandó az első szótlan hárszónak a csopattjába menni, akik a ratifikálás megszavazása alól kivonják magukat.” (Zaj. *Somogyi* István közbeszó: — Rendreutasítan!)

Pröhle ezután nagy zajban idézeteket olvas fel *Ruppert* beszédéből: *Ruppert* ur azt is mondja, hogy a magyar nép unatkozik. (Nagy zaj a ház minden oldalán, *Somogyi* István, *Huber* János, *Taszler* Béla harsogva kiált *Ruppert* felé. *Elnök* esenget, majd kijelenti, hogy ha a képviselők minden hírlapnyilatkozatát és interjúját a Ház elé hozzák, lehetetlen minden tárgyalás.

Pröhle folytatni akarja beszédét, azonban *Bottlik* félbeszakítja.

Pröhle: A hírlapi cikk egyes részeinek felolvasására akarom még igénybe venni a nemzetgyűlés szíves figyelmét. Ezután még hosszasan ismerteti *Ruppert* cikkét.

Majd kérdőre vonja *Ruppert* cikke miatt s beszédét így fejezi be: Quo usque tandem? A *Friedrich* párt s a közép felállva ünnepli *Pröhle*t.

Ezután *Ruppert* Rezső áll fel szólásra. Nagy zajban kezdi beszédét. *Rassay* Károly közbeszó, mire *Huber* János rákiált: Menjen át a másik oldalra. (Zaj.) *Elnök* esenget.

Ruppert Rezső nagy zajban:

(Zaj.)

Majd egyik közbeszólásra válaszol, aki azt mondja, hogy felkínálom magamat a katonaságnak. Igen is felkínálom magamat a mult hagyományait átvevő katonaságnak, de nem a különítményeknek, amelyek a hadsereget támadják. *Lingauer* Albin is jobban tenné, ha hallgatna, mert ő nem 40 éves korában jött arra, hogy Magyarországnak keresztényen szellemben kell átalakulnia. Tudomása van arról, hogy őt vádolják *Szegedy* báró meggyilkolásával. Lehet, hogy nem vagyok tehetséges, de makulátlan vagyok. (Zaj. Gyalázat.)

Ruppert után *Lingauer* szólal fel s védekezik a vád ellen.

Lingauer után *Ruppert* Rezső szólal fel állandó zajban, mire az *elnök* az ülést felfüggeszti.

Szünet után ismét *Lingauer*, majd *Haller* miniszter, akit *Bottlik* alelnök rendreutasított, szólal fel személyes kérdésben.

Somogyi István személyes kérdésben szólal fel, majd ismét *Ruppert* Rezső, utána pedig *Haller* József beszél személyes kérdésben.

Pallavicini György örgróf a házszabályokhoz szól s megállapítja, hogy az *elnök* részrehajlóan járt el. (Zaj.)

Elnök ezután az ülést felfüggeszti. Szünet után *Tomcsányi* igazságügyminiszter válaszol több interpellációra. *Tomori* Jenő felszólalása után az *elnök* napirendi előterjesztést tesz, amint az ülés 3 órakor véget ér.

A főváros üdvözli a kormányzót

Budapest, nov. 16. (Nemzeti St. tel. jel.) A nemzeti hadsereg bevonulásának évfordulóján a főváros küldöttsége kereste fel a kormányzót, aki meleg hangon válaszolt *Sipőcz* Jenő polgármester üdvözlő szavaira.

Blokád az oroszok ellen

Bécs, nov. 16. (Nemzeti St. tel. jel.) A szövetségesek Oroszország ellen a Fekete tengeren blokádöt rendeltek el.

A rendcsinálás munkája

Budapest, nov. 16. (N. St. t. j.) A tegnap razzián elfogták *Pellion* őrmestert, a *Babarczyi* különítmény pénztárosát.

Képviselők Herkély ellen

Budapest, nov. 16. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlési képviselők szóváltették *Herkély* Tibor kijelentését, amely mélyen sértő a nemzetgyűlés tagjaira. A képviselők nagy csoportja most bünyvádi feljelentést tesz *Herkély* ellen.

Gazdasági tárgyalás Ausztriával

Budapest, nov. 16. (Nemz. St. tel. jel.) *Rubinek* Gyula miniszter kijelentette, hogy a külföldi államokkal való gazdasági tárgyalások során most az osztrákokkal tárgyalnak.

E célból Ausztria egyik vezérémbere *Budapestre* érkezett. Kijelentette a miniszter, hogy bár Ausztria felemelte a vasuti tarifát, nálunk erről egyelőre nincs szó.

Elégedetlenek a délszlávok

Zagráb, nov. 15. (Nemzeti St. tel. jel.) A délszlávok felvannak háborodva a *santamargarethai* olasz-jugoszláv egyezmény miatt amely tisztá délszláv, szerb, horvát, területeket ad Olaszországnak. Mozgalom indult meg a jugoszláv nemzetgyűlés összehívása s az egyezmény ratifikálása ellen s a jugoszláv delegáció vád alá helyezése érdekében. Különösen erős hangok hallatszanak *Trumbics* és *Veznic* miniszterek ellen.

BOLONDGOMBÁK

Sorra érkeznek még mindig a megrendelésre, híven szállított bizalmi nyilatkozatok „a hitéért, hazafiságáért akár vértanu halált is elszívni kész vezérhez”, amiként Baltazárt, a mindenáron gályára készülő ujkori hitvallót udvari emberei nevezik. Ha ez így folyik tovább, Baltazárék jóvoltából kénytelenek leszünk „Bolondgombák” címen állandó rovatot nyitni.

A legújabb ilyenemű felirat szerzői a hajdunánási presbíterek. Látszik, hogy ezek a jóemberek is blanketta-munkát végeztek. Ahogy a püspöki udvar központi irodájából a szöveget megkapják, csak a község nevét és a dátumot kell kitölteniük s kész a nagyszerű irodalmi mű.

A nánási atyafiak írása csak azért érdekes, mert privátszorgalomból a sablonhoz még egyebet is függesztettek, amit bátran tulajdoníthatunk elszólásnak. Szórol-szórol ezt mondják: „S ha a multban a forradalommar hangzatos jelszavaitól félrevezetett tömegszennyedély pillanatnyilag talán károsan befolyásolta pres-

biteriumunkat is, az csupán a hirtelen támadt új helyzetnek kellő időben való föl nem ismeréséből származott.”

Hm! Ez az önvallomás egy kissé gondolkodóba ejt. A nagytekintetű presbitériumot nem az hozza-e oly közel a gályarab-jelölthöz, hogy ő sem ismerte fel kellő időben az új helyzeteket? Sem a szovjet üdvözlésekor, sem a nagykarolyi oláhkirályi átruccanásakor, hogy egyebet ne is emlegessünk.

Kedves nánási presbíter-uraimék, nem gondolják, hogy megeshetik, hogy ma sem ismerik fel a helyzetet?

Pedig az ép oly világos, mint amilyen szomorú: egy ember sajnálatos eltévelyedéseinek kritikája elé paizsul akarja felhasználni a reformátusok egyetemét és magát a református egyházat. Lelkismeretlenségében nem törődve vele, hogy felekezeti harcba dönti ezt az ezer sebből vérző, jobb sorsra érdemes, mártírnemzetet.

A szerb-olasz egyezmény hatása

Bécs, nov. 16. (Nemzeti St. tel. jel.) A Presse magánértesülése szerint D'Annunzio a rappalloi szerződés nyomán nemesak Verliá s több más szigetet fog megszálni, hanem hadihajóit ismeretlen rendeltetéssel a tengerre küldötte.

Belgrád, nov. 16. (Nemzeti St. tel. jel.) Sándor szerb trónörökös nagy elégedetlenségét nyilvánította a rappalloi egyezmény tartalmát felett s az egyezményt elfogadhatatlannak mondta.

Belgrád, nov. 16. (Nemzeti St. tel. jel.)

A rappalloi jugoszláv-olasz egyezmény megkötése alkalmából egész Jugoszláviában nagy tüntetések voltak. Belgrádban 5 ezer ember tüntetett. Vesznics miniszter fogadta a tüntetők küldöttségét.

Laibachban az olasz követség épülete előtt tüntetett a nép s két lovas ezred s a esendőség sem tudta a rendet helyreállítani. A tüntetésnek 2 halott és 5 sebesült áldozata lett.

Az egyetemi hallgatók bezárattak minden üzletet s kitépték a gyászlobogót.

Kérelem a gazdatársadalomhoz!

A városunkba nap-nap után érkező menekültek és kiutasítottak összes száma meghaladja a háromezretet. Ezek megélhetésének biztosítása és gyámolítása oly óriási terhet ró a magyar állam- és annak e célra létesített szerve: a Menekültügyi Hivatal vállaira, hogy azt egy magában tovább hordozni s az összes jogosult szükségleteket kielégíteni már nem bírja. A társadalomhoz, annak jótékonyására hivatott, tehetős tagjaihoz kell fordulnunk segítségért, hogy a hazafiságukért és a magyar állam iránti hűségükért üldözött menekült testvéreinket legalább az éhínségtől, a megfagyástól és az elzúllástól tudjuk megmenteni.

A menekültek közül is első sorban azokra kell felhívni a jótékony társadalom figyelmét, kik minden családi tamasz nélkül állanak és teljesen önmagukra utalva kénytelenek megvívni a létnek irtóztatóan nehéz küzdelmet.

A nyomorgó diákok érdekében emeljük fel segély kéré szavunkat Debrecen tehetős gazda közönségéhez s nem is könyörödményt kérünk részükre, hanem azt, hogy ezeket a szüleiktől elszakadt, egyedül álló fiukat fogadják be szeretettel a maguk családjába, adjanak nekik kárpótlást a saját családi tüzhelyük melegéből és az elvesztett édes otthonért viszonzószolgálat fejében. A menekült egyetemi hallgatók és középiskolai tanulók a nyert teljes ellátás fejében szívesen vállalnak az őket befogadó családnál nevelői és háztartási alkalmazást, vagy szükség esetén egyéb olyan foglalkozást is a ház és a gazdaság körül, mely őket tanulmányaik végzésében nem hátráltatja. Ily módon viszonzozzák menekült diákok a kapott jótéteményt.

A szíves vendéglátókat kérjük, hogy menekült diákok ellátására való készségüket s erre vonatkozó öhajtsaikat és feltételeiket a Menekültügyi Kirendeltséggel Simonffy-u. 1 c. 1. em.) közölni szíveskedjenek.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

**Gazdasági gépek, eszközök
szekerek legolcsóbban az**

Allami Gépakciónál vásárolhatók,
Debreczen, Verbóczy-utca 2. sz.

(Parkamara épülete.)

Milotay István új lapja

Budapest, nov. 16. (N. St. t. j.)

Milotay István, Debrecen város I. kerületének nagynevű nemzetgyűlési képviselője, az „Uj Nemzedék” főszerkesztője „Magyarság” címmel új politikai napilapot indít. Politikai körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg az új sajtóorganum iránt, amely mérsékelt, konzervatív irányzatot szolgál s közel lesz az Apponyi-Andrássy-féle csoporthoz. Andrássy Gyula gróf az utóbbi időkben egyedül Milotay István publicistikai munkásságának területe adott és ad a nyilvánosságának politikai közléseket s a benső összeköttetést a jövőben is fenntartja vele.

Wrangel hadserege Dnyeszternél

Varsó, nov. 16. (Nemzeti St. tel. jel.)

Wrangel tábornok harmadik hadserege elérte a Dnyesztert, ahol összeütközött az orosz hadsereggel. Kemény harcok folynak.

Bucsu Szepesről

Megkondult a lélekharang... Sirt Huszár Károly és sirtunk sokan, mikor a Hajdúföldet olvastuk. Megtörtént, amit a kényszer egyidőre rákeresztáltak.

Elszakítottak bennünket töledek, égbenyuló hegyek, csobogó, édes zenét susogó hegyi patakok. Thurzók és Zápolya! Csontjaitok felszínre kerültek már akkor, mikor idegen martalócok legdrágább löcsei emléküket, a branyiskói honvédszobrot döntögtették! De most ugye megfordultatok? Csak aludjatok nyugodtan tovább és ha majd „lesz még egyszer ünnep e világon,” jertek föl és mondjátok meg, jól csináltuk-e? Te gerlachfalvi csucs! Tekints reánk hőfódté béreccdel és önts erőt belénk, hogy visszavegyünk, hogy újra magyar dal zengjen tetődön! Tajtékzó Tarpatak! Rohanj tova meredek szikláidon s zengd, az idegennek, hogy vigyázzon véreinkre, mert visszajövünk még! Hernád vadregényes völgye és Menedékkő! Ott maradtatok, de hűek vagytok hozzánk, amint menekült fiad is örök hűséget fogadtak. Thököly városa! Iglo! Szepesbela! Gölniczbánya! Együtt sirunk veletek e gyászos pillanatban, szívünk értetek dobog és nem szünik meg dobogni soha! Megsegít bennünket e legszentebb célért a magyarok védasszonya.

Magyar nemzetiszínü zászló fog még lengeni minden házatokon! Életünket és vérünket adjuk érted drága-drága Szepesegünk! Elbucsuztunk, bucsuzunk tőled egy rövid időre. Te löcsei kőoroszlán! Nyujtsd ki karmaidat s ragadj meg, ha szívem csak egy pillanattig is nem értetek dobogna!

A mi vágyakozásunk nem szünik meg soha és sirni fogunk még egyszer, de — örömkönnyekek!

Hajn czy Zoltán,
gazd. akad. hallgató.

Uj párt alakul

Budapest, nov. 16. (N. St. t. j.) A kormányzó-pártban tapasztalható mozgalommal kapcsolatban a parlamenten kívül álló körök is szervezkedéshez fogtak. Ezek megalakították a „Rend és produktív munka pártját”. — Az új pártnak az élén Grecsák Károly volt igazságügyminiszter, Bolgár Ferenc volt államtitkár s a Wekerle- és a 48-as alkotmánypart nevesebb tagjai állanak. A párt csak olyan tagokat vesz fel, akiknek politikai és erkölcsi súlya vitán felül áll. A párt a legközelebbi nemzetgyűlési választáson már akcióra fog lépni. Felelősségre méltó, hogy a „Rend pártjába” eddig is számos katonatiszt, aki jelenleg nincsen tényleges állományban, köztük 15 tábornok, jelentkezett tagnak.

Az Egyesült Keresztyén Nemzeti Liga

F. hó 18-án este fél nyolc órakor tartandó Zrinyi estélye az évad egyik kimagasló hangversenyének ígérkezik.

A műsor melyen legelső művészeti erők szerepelnek, a következő:

1. Előjáró beszédet mond dr Bessenyei Lajos.
2. Jertek emlékezzünk, Eger várának summája Tinódi Lantos Sebestyéntől, előadja Mácsa Sándor karnagy vezetése mellett a városi dalárda.
3. Zrinyi Miklós, Szigeti veszedelem (II. ének Zrinyi mája), előadja Bihari Ákos.
4. Előadás tartja dr Papp Károly.
5. Régi magyar dalok, éneklő Havass Gáborné.
6. Zrinyi Miklós, Szigeti veszedelem (részlet a XII. énekből) előadja Bakoss Sarolta.
7. Berlióz: Rákóczi induló, zongorán előadja dr Bessenyei Fábry Irma.

Talán először történik, hogy gr. Zrinyi hatalmas hangu muzsája a színpadon szöveget 300 évvel a költő halála után s halála évfordulóján. Különös érdekességet fog jelenteni, hogy a Szigeti veszedelem egyik részlete az eredeti szövegben, a másik Vékony Antal átírásában kerül előadásra.

Jegyek a Vígyszínház pénztáránál válthatók a pénztári órák alatt.

Helyreáll a főváros közbiztonsága

Budapest, nov. 16. (Nemz. St. tel. jel.) A katonaság és rendőrség ma éjjel nagy razziát tartott, amelyen több egyént állítottak elő, akik jogtalanul viselték a katonai egyenruhát. Az elfogott Babarczy Jenő kihallgatását ma kezdik meg. A mai nap folyamán több cselekmény elkövetését vallotta be, de tagadja a rendőrgyilkosságban való részvételt. Ma délelőtt megint több feljelentés érkezett. A rendőrség több egyén ellen-köröző levelet fog kiadni.

HIREK

Az angol követ

Utasítást kapott kormányától arra hogy vizsgálja meg a magyar fegyveres erő létszámviszonyait és tegyen jelentést: mennyi magyar áll ma fegyverben a derék szomszédok nyugtalanítására? A követ bizonyára alaposan tájékozódik, mielőtt jelentését Londonba küldi s megírja kormányának hogy nem ezrek, nem is százezrek, hanem milliók állnak ma fegyverben Magyarországon és voltaképen az egész Nagy-Magyarország lelkes katonákból álló őriási, minderre elszánt hadsereg. Katona ott ma mindenki: a gyermek az ifju, a férfi a nő, az agg és a csecsemő s egy sem áll leujtva, szárnyaszegett, tépelt madárként helyén hanem lobogó, vad turáni lánggal dacos szemében olyan elszántsággal megyötört lelkében, amilyent csak az igazság tudata adhat az embernek. Jelenti azt is, hogy az elszakított területek népe, Csaba unokái, Branyszkó hősei, A Kárpátok héroszai mind-mind erős öklü, elszánt lelkü vitéz katonái az ezeréves magyar hazának és fegyverrel az igazság erős fegyverével kezükben várják az alkalmas pillanatot, amikor a hűvány bitorlókra rohanhatnak. Ez a fegyver van ma tízmillió magyar kezében s ezzel tiltakozik meggyalázása és megcsönkítése ellen... Ezt bizonyára ezt fogja jelenteni az angol követ Londonba...

Budapest felszabadításának évfordulója. Az egész ország megünnepelte 1919 november 16-ának évfordulóját, amely napon a nemzeti hadsereg bevonult a magyar fővárosba. Horthy Miklós kormányzó, a Dunántúlon szervezett magyar haderő fővezérének vezetése alatt, Debrecenben a katonaság tartotta meg az évfordulót; reggel 8 órakor a Nagytemplomban Beke Antal tábori ref. lelkész, délelőtt 10 órakor pedig a laktanyában Leitner Károly r. kath. lelkész tartott istentiszteletet és hazafias szent beszéd keretében emlékeztek meg az évforduló jelentőségéről. A katonaság ünnepén részt vett Hubert Ottó főispán is a polgári társadalom számos előkelőségével. Az ünnepély után a katonaság a zászlóval és zenekarral vonult végig a főbb utvonalonokon.

Szén érkezett. Két nap (szombaton és vasárnap) nem érkezett szén. A helyzet már nagyon fenyegető volt. Hétfőn végre 6 vagon szén érkezett és így a korlátolt villamos világítás biztosítva van a legközelebbi 24 órára.

Prohászka püspök Debrecenben. A kath. népszövetségi otthon 21-én délután 5 órakor a Vigszínházban könyvtára és sajtóalapja javára hangversenyt rendez. Elhangversenye erőteljesen magaslik ki a hétről-hétre tartani szokott hangversenyek közül. A műsor mindössze négy számból áll. A zene- és énekszámok művészi keretéből csillan ki a nemzeti és keresztény irányzat lánglelkű bajnokának, és világhírű egyházi szónokának: Prohászka Ottokárnak a neve. Jegyek a Vigszínház pénztáránál és Antalfy József könyvkereskedésben már most válthatók.

Koszorúmegváltás. Martinek Ferenc és dr. Tóth Emil, Steinberger Adolfné elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 30-30 koronát adományoztak a „Hajdúföld” utján a vagonlakóknak.

Közveszélyes országot. Tanyai gazdáink panaszkodják, hogy a hajdusámsoni köves-ut 3. kilométeres szakaszánál a kocsiközlekedés életveszélyes. Az út teljesen chromlott, óriási gödrök tátonganak rajta, még a szegélykövek is kikoptak, kerékvető nincs és az uttest mellett két méteres mélység tátong. Ki felel érte, ha szerencsétlenségnek, esetleg emberhalálnak lesz az okozója? Felhívjuk rá az államépítészeti hivatal figyelmét.

Adomány. A hadirokkantak javára küldött be hozzánk Antalfy József Szentanna u. 13. sz. a. könyvkereskedő ur 50 koronát. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Zoltai Lajos újabb ásatásai. A debreceni városi muzeum faradhatatlan kutató igazgató-őre legutóbb a Berettyóújfalú melletti Herpály (Érpáli) pusztán végeztet egy hétig tartó ásatást. Ennek eredménye nem csupán a városi muzeumot gyarapította néhány érdekes tárggyal, melyeket főképp egy most feltárt sírszolágtató, hanem arra a megállapításra is támaszt nyújtott, hogy e hely és a körülvevő halnokok közeli rokonságban vannak a hortobágyi laponyagokkal. Ugyanazon szokásokat követő, ugyanazon kulturát hordozó nép emlékeit rejtegetik. Zoltai a hortobágyi sírokban is a Kr. u. II. sz.-ban uralkodó római császárok érmeit találta a herpályi lelet tárgyai is ebből a korból valók. Ugyanez alkalommal megvizsgálta Zoltai a Somota pusztán kanyargó Ér partján emelkedő hatalmas Földvár nevű dombot, melyet gazdag őstelepek ismert fel. Ennek rendszeres feltárása archaeológiai szempontból nagyon kívánatos volna. Ugyátszik, ez a feladat is őre vár.

A Csokonai-kör ma délután 5 órakor tartja első felolvasó ülését a ref. kollégium dísztermében. A terem fűtve lesz; belépődíjat a tagok is fizetnek. Az ünnepély pontosan kezdődik. A felolvasó ülés érdekes és értékes műsorát a „Hajdúföld” tegnapi száma közölte.

A Városi Képtár (Füvészkert-u. 2.) a megenyhült idő következtében még néhány vasárnapon d. e. 9—12-ig nyitva tartatik. A képtár a legjelesebb régi olasz, németalföldi, német és francia mesterek, valamint a legnevesebb magyar akadémikus, naturalista és impresszionista festők műveit foglalja magában. Megtekintése díjtalan.

A Közalkalmazottak Beszerzési Csoportja felhívja helybeli tagjait, hogy lisztjárandóságukat folyó hó 20-ikáig bejárólják okvetlen váltásuk ki, mert ez időn túl egyéb kedvezményes árakat fogunk kiosztani az új törzs számú ellátási jegyekre.

Nem tudja tartani gyermekét. Eleven szemű, feltűnően szép 5 éves leánykájával jelent meg a központi szolgabírósnál Harangi Jánosné hajdusámsoni menyecske. Rövid volt a panasza:

— Az uram elvert magától, más asszonyt vitt a házhoz, nem tudom tartani a gyermekem.

Az urahagyott menyecskét a gyermekmenhelyre utasították. Talán akadna jószívű család, ahol örökbe fogadnák a kis Szentjóni Margitot.

Mozi a református főgimnáziumban. Szombaton délután 4 órakor nyílt meg a református gimnázium fizikai termében az ifjúsági mozi a tanuló ifjúság részére. Ezen dícséretes vállalkozás, mely egyedüli az országban, gazdag műsorral indult, melyen részt vett a Dóczy iskola is.

Adomány szegény menekült gyermekek részére. Nagy József miniszteri tanácsos pü. ig. feleségének elhalálozása alkalmával koszorúmegváltás címén a pü. igazgatóság a n. r. számvivőség, az állampénztár, dohánypárutárak és fővámbivatalt tisztviselői és alkalmazottai 968 koronát gyűjtöttek.

Milyenek az oláh vasutasok? Kiskapus és Apahida állomások között a magyar vasutasok helyére vezényelt oláh vasutasok mester-ségesen kiszéktak egy Nagybányára irányított élelmiszervonat, amely 15 vagon kukoricából állott. Mire a segélyvonat megérkezett, 10 vagon kiborított.

Feljelentés magánlakmegsértésért. A kommunista Gáspár Géza dr. orvos felesége, Schwitz Anna magánlakmegsértésért feljelentést tett Lindenfeld Géza és Kovacs Sándor ellen, mert miképpérsi birtokán lakásába hatoltak.

Gyermekcipő és csizma a menekülteknek. Értetik a menekülteket, hogy sikerült beszerezniük gyermekcipőket és gyermekcsizmákat. Ebbőlök ára 110, 230 és 300 K. utóbbiak ára 350 K. Fűruba ára 125. Férfi és női cipő nincsen. Megtekinthetők és átvehetők az A-L betűkkel kezdődő vezérlényük által esőtörtökön délután 3—5, a többiek által pénteken ugyanezen időben. — Menekültügyi kirendeltség.

Családi naptár. Regelő bácsi naptár, Újbarázdá és más 1921-évre szóló naptár már kapható Antalfyánál Szentanna u. 13.

K I S H I R E K

Negyven ezer mázsa árpa felhasználását engedélyezte a kormány sörgyártás céljára. Ebből félmillió hektoliter sört lehet előállítani.

Megakadt a gabonagyűjtés, mert a gazdák, az árfelemelés reményében, nem szolgáltatják be készleteiket. Idáig mintegy 1.200.000 mázsa búzát vettek át a gazdáktól. Ennek csaknem fele a fővárosba került, melynek így is mindössze néhány hétre elegendő a liszt-készlete.

Zászlót adtak a honleányok Horthy-nak tegnap november 16-án, első évfordulóján annak a napnak, amikor a nemzeti hadsereg élén mint fővezér bevonult a fővárosba.

Keletmagyarországot címmel hetenkint megjelenő hivatalos közlönyt indít az Erdélyi Magyar Székely Szövetség.

Agyonlőtt az oláh katonai őrség egy lelkes magyar diákot Nagyenyeden, mert az oláh prefektus ablakába magyar nemzeti szalagot tűzött.

Vitézi tolkek céljára tömegesen ajánlanak fel a keresztény birtokosok kisebb-nagyobb földeket. Az Almássy grófi család 800 holdat, Kecskemét város kétszázhat adott. Tavasszal írják ki a pályázatot a vitézi tolkek elnyerésére.

Meghalt Lipscher Lipót kalandor politikai ügynök, aki jó darabig orránál fogva vezette a boldogtalan Károlyi Mihályt.

A megygyilkolt rendőr hátramaradt családjának 5000 koronát adományozott a Kormányzó és végtisztességételen személyesen megjelent a nemzetgyűlés képviselőivel és a kormány tagjaival együtt.

Az irredenta-dal pályázat díját Lampérth Géza ismert nevű poéta nyerte. „Csak azért” című versével.

Légből kapott rémhírnek nevezte a minap Korányi pénzügyminiszter azt a szóbeszédet, melyszerint a nemzetgyűlés rendelkezése nélkül és a közönség rovására, pénzügyi lebegést vagy levonást akarna a kormány eszközölni.

Nagyszabásu kiállítás nyílik meg február 6-án a budapesti Mücsarnokban. A nemrég elhunyt Benczur Gyula minden összedehető képét és minden tanítványától egy-egy képet állítanak ki.

Nem hajlandók idegen királyt tőrni a görögök, akik felháborodva utasítják vissza azt a tervet, hogy perszonálunióra lépjen Görögország Jugoszláviával, a szerb régensherceg uralkodása alatt.

Kukoricás kenyérre janyalodik a főváros népe, talán már e hó végén. A közlelmezési minisztériumban már folynak a tárgyalások a keverés arányáról.

Elbitangolt csikók. Tóth József vámspéresi kigazda két másfél éves csikója, az egyik pej, a másik fekete kanca, elbitangolt a Martinkáról. Valószínűleg a debreceni határba jutottak.

Könyvtárat, műtárgyakat megvételre keres Antalfy könyvkereskedése Szentanna és Varga-u. sarok.

Rendőri hírek. Ebmarások. Molnár Mihály tiszthelyettes foxterier kutyája tegnap távolléte alatt megveszett és tisztiszolgáját, Fésűs Mihály köz-huszárt megmarta. — Vadász Sándor Piac-utcai lakost tegnap este vesztett kutya mara meg. Mindkét sérültnek a Pasteur-intézetbe való felszállítása folyamatban van. — Lopás. Szabó András Sipos-telepi lakostól 14 ezer koronáját Váci János debreceni lakos a külsőség egyik korcsmájában ellopta. Elfogták Vácit, aki ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Bárd és Rózsavölgyi karácsonyi album megérkeztek Antalfy könyvkereskedésére Szentanna és Varga-u. sarok.

„Héra” kézimunkaüzlet, fehérnemű-javitóval és Kolosné nyakkendőterme Simonffy-utca 5 sz.

Bélelt bőrkeztü, friss gumiáru érkezett. Vitárius, Piac 16.

Jönnek! PINTÉREK a Vigszínházba! Jönnek!

— Nyilvános nyugtázás. A folyó évi okt. 19-án a Vigszínházban tartott Zichy hangverseny alkalmából dr. Márffy Károly igazgató Máramarosmegye főlevéltárnoka a szokásos 2000 korona összeget, azonfelül közpénzben is 200 koronát, összesen 2200 koronát adományozott a jótékony célra, amelyet ezúton nyugtáz az Arany János Társaság.

Törvénykezés

§ Felmentették a monostorpályi jegyzőt. M. Varga Imre, Monostorpályi főjegyzője állott a gyorsított ötös tanács előtti igazgatás bűntette miatt. Azzal volt vádolva, hogy 1919. március 23-án a község háza előtt tolongó népnek olyan kijelentést tett, hogy vegyék a láncot, osszátok a földet, csináljatok amit akartok, nincs törvény.

A tárgyalást Nagy Kálmán elnök vezette. A vádat Eöry Kálmán kir. ügyész képviselte.

Először a vádlottat hallgatták ki, aki mindent tagadott. Azután a hat tanura került a sor, a kik közül egyedül csak Bara András főbíró vallott terhelően a vádlottra. Önként jelentkezett tanuvallomásra a vádlott testvére, a szintén letartóztatásban levő Varga Lajos is, aki egy a börtönből kicsempészett levélben bátyjára vádaskodott. A mai tárgyaláson a meghatottságtól remegő hangon mondta, — hogy erkölcsi kötelességének tartja, miszerint tanuvallomást tegyen, mert ő ezt a levelet csak kétségbeesésében írta s nem felel meg a valóságnak amit benne leírt.

A vád és védelem meghallgatása után a bíróság kihirdette az ítéletét, mely szerint Varga Imre főjegyzőt az igazgatás vádjára alól felmentette s öt azonnal szabaddá helyezte. Az ítélet jogerős.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Színház

A színházak és mozgósínházak közleményei.

Szerdán, 17-én nagy születtünk ünnepli a Csokonai színház. Dr. Papp Ferencz ur, a Csokonai Kör titkára ismertetni fogja Csokonai Vitéz Mihály költészetét, azután dr. Körcsny Kálmán egy felvonásos kis drámai képét játsszák el: Csokonai halála címen. „Falu végén kurta kocsmá” az est harmadik száma, melyet dr. Hevessy Sándor, a bpesti Nemzeti színház dramaturg főrendezője alkalmazott színe. A költő születési évfordulóján rendezett előadást Csokonai: özv. Kanyóné és két szeleburdiak” e vigjátéka zárja be, melyben Kardoss Géza a bpesti Vigszínházban is számtalanszor nagy sikerrel eljátszott szerepében lép fel: Lepátlotyban. Az ünnepi est szereplői: J. Lukács Júlia, Egyed Lenke, Székely Zizi, Turai Lenke, Somlai Stefi, Torma Zsiga, Szigeti László Gyula, Bánhidy, Csolnakossy, Szendrő, Heltay, Kubinyi stb. Az egész estét Kardoss Géza rendezti. Az előadás C) bérletben megy.

Negyedik zsúfolt ház volt hétfőn Az egész siralynál. A Botykay operett ma B) bérletben megy a Csokonai színházban, a hét szombatján pedig a C) bérlet kapják.

Csütörtökön és pénteken A) és B) bérletben Bodán, Farkas Ida, Egyed Lenke, László Gyula, Csolnakossy, Heltay és Szalma viszik sikerre Than Gyula önekes népszínművét a „Parasztihűséget”. A Csokonai színház nagy gondnal készül az illusztris szerző darabjára, melyben Kúszter Irén, a társulat primadonnája magyar szöveget írt. A darab zenéjét a színház karmestere Bihari Zoltán szerezte, a zenekart is ő fogja dirigálni. Jegyeket már árulnak a jegypénztár, ahol már eddig is rendkívül nagy az érdeklődés a darab előadása iránt.

Tigrisarcu ember III. amerikai bűnügyi történet harmadik részét ma szerdán utoljára mutatja be az Apollo.

P. Menichelli főszereplésével a Gyönyörök kertje ma szerdán utoljára az Urániában.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

Belépésre keresünk

ügyes jó megjelenésű fiatal embert

expeditornak és üzletszerzőnek

fix fizetés és jutalék mellett. Az állás mielőbb elfoglalandó. — Gyakorlottak előnyben részesülnek. — Jelentkezni lehet lapunk kiadóhivatalában.

SPORT

A bajnokság állása. A vasárnapi bajnoki mérkőzések után ismét a DEAC került a bajnoki lista élére 11 ponttal. Második a DVSC 10 ponttal (lejátszatlan még 2 mérkőzése); harmadik a DKASE 8 ponttal (lejátszatlan 3), negyedik a Kisvárdai SE 8 ponttal (lejátszatlan 1), ötödik a DMTK 7 ponttal (lejátszatlan 1), hatodik a Nyíregyházi TVE 6 ponttal, hetedik a DTE, nyolcadik a Szolnoki MTE 5 ponttal, utolsó a DNYSC 0 ponttal.

A vasutasok Nyíregyházán. Egyes helyi lapok a vasárnapi NYÍVE-DVSC bajnoki mérkőzéssel kapcsolatban azt a téves hírt közölték, hogy a vasutasok az 1:1 eredmény után a nyíregyházi közönség pfúj kiáltásai közben hagyták el a pályát. Ezzel szemben az igazság az, amint Balgh Imrétől, a mérkőzés vezető bírójától értesülünk — hogy Nyíregyházán a lehető legbarátságosabban fogadták a debreczeni fiukat a éppen vasárnap simult el a két csapat közötti feszültség s történt meg a teljes kibékülés. A vasárnapi mérkőzés után is igazi sportbarátságban töltötték el az estét. A nyíregyházi közönségről is csak az elismerés hangján szólhatunk.

Zákány József

fuvarozási vállalata

PIACZ-UTCZA 43. SZÁM.

Gazdálkodók

részére főnem — gyapjuszövetek ol tengeri és teli kabátokra legolcsóbban beszerezhető

ROTH ADOLF PIACZ-UTCA 77

Temetkezési vállalat

Tulajdonos Sztupka Lajos Békésgyula.

50 év óta fennálló nagyszabású üzlet felszereléssel ellátva.

Szabó János

uri szabósága és egyenruházati cikkei raktára Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Eladó ház

Apoló-utca beköltözhető lakással 4 szobás lakás, nagy udvar, víznyom, vízvezeték, szobák, gasztellakások alkalmos eladó Szász L. irodája Maróthy-utca 19.

Koros Sándor

1000-1200 szobák eladása Piac-utca 60. Bajt: lakásait eladása férfi üllőnyök kaphatók.

Forgács István

művészi kárpitos-ii.

Számolópapír

11—21 cm nagyság

500 drb 30 K

05—16 cm nagyság

500 drb 20 K

a Magy. Nemz. Könyv- és Lapkiadó-Vállalatnál

PIACZ-UTCZA 59

APRÓ HIRDETÉSEK.

Rinkancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Aranyat

mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám 1. emelet

Mérlegképes

keresztény könyvelő azonnali belépésre állást keres. Órakereséssel vállal. Cim a kiadóban.

A Csap-utcán

egy Miss nevű piros szalagos kis barna kutya elveszett. Megtaláló hozza a „Hajdudföld” kiadója jutalom ellenében.

TRÓPAPIR

fehér irodai és fogalmi eredeti csomagokban kapható lapunk kiadóhivatalában.

Wertheimcassa 5. számú eladó Farkas Goldbergerrel Hunyadi-utca.

Kövér és Altmann

szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen a szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Menekült

tanár, gazdász, intézői v. nevelői állást esetleg — mindkettőt vállal. Ajánlat „Benignus” jellegre kiadóra.

EGY ÜGYES

◆ kifutó fiút magandíjazással azonnal felvesz a FEHER ÚJSÁG kiadóhivatala Varga utca 1. szám.

Debreczeni Gazdák Bankja Részvénytársaság. Kossuth-u. 17. Kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safé deposit) páncélszekereket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Takarítónő

pár napi munkára felvételük lakástakarításra. Jelentkezhetni a kiadóban.

Aranyért

fizetek grammjéért 110 koronát Arany Bika bérház Krámer

Eladó ház

Radházi-utcán 4 szobás családi ház tágas udvarral eladó DEZSŐ LÁSZLÓ irodája Maróthy-utca 19. sz.

Eladó ház a vasutnál rögtön átadunk beköltözhetőre egy szobás lakást me lék helyiségekkel!

Homokkert, O'áh Károly-u. 14. számú ház. (Éppen az állomás mellett levő nagy átjáró hid vége már Homokkert.)

Cserepes épület négy rendbei egy szoba, konyha, káca és egy külön álló udvari szoba. Az utcai lakásokban villanyvilágítás. Van 3 fáska mara, néhány gyümölcsfa, konyhakert.

Eladás esetén rögtön beköltözhetőre átadunk egy utcai szobát, konyhát, fáskamart.

ÁRA A HÁZNAK

100 ezer korona

Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvétel Vállalat rendelkezik, ott köhéző meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9. szám

Hivatalos órák állandóan.

Eladó szőlő

Vázóhid mellett 1200 négyszögű termő szőlő, egy szoba, konyha, terrasz, csereppel fedett közpület, pince, lugas, gyümölcsös azonnal beköltözhető lakással, 2 kőkútta, szűrtet felszerelési 1 eladó. — Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. szám.

Uj találmány! Uj találmány!

Uj háziaszony Ön? Ha igen akkor vegyen „Diadal” kőmosógépet, mely hófehérre mossa a ruhát és nem szakítja, tetenyi szappant fogyaszt és csak 25 koronába kerül egy darab. Törv. védve. Viszont eladóknak árendérmény! Ügynökök kereset ek. Kapható Blattner József cégnél Debreczen, Csapó-u. 1.